

LOŻNY (17) ai

łożny (15), **lužny** (2); luźny *KlonFlis*; łożny : luźny *KlonWor* (1:1).

o *pochylone*.

sg m N łożny (9). ◇ G łożn(e)go (1). ◇ I luźnym (1). ◇ n N luźn(e) (1). ◇ pl G łożnych (1). ◇ A subst łożn(e) (1). ◇ L łożnych (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI(XVII) – XVIII w,

1. *Bezpański; nie trudniący się żadną pracą; bezrolny; bezdomny; nieosiadły; hultaj, włoczęga; privatus Calag; erro, erraticus homo, erroneus, ignobilis, lixabundus, vagus Cn (17) :*

Wyrażenia: »łożny chłop« [szyk 1:1] (2): Gdy chłop łożny przyjdzie do miáfta á nie wrzędzi fie álbo nierobi rzemioflá do trzeciego dnia/ táki przez vrząd mieyflki ma być poiman *UstPraw* D, D.

»lužny człowiek« (1): Názy Polacy zowá go [człowieka bez zajęcia] Luźnym człowiekiem/ ábo iefzcze márniew/ hultáiem. *KlonFlis* A4v.

»gmin łożny« (1): [uciskiem pańskim] więcey fie iuz łnadź gminu łożnego niż włalnych poddánych náczyniło *PowodPr* 71.

»łożny leniwiec« = *darmozjad* (1): Bowiem lozny leniwiec duřzom pracowitym Ziada żywność/ droży chleb/ fwym brzuchem niefyty. *KlonWor* 45.

»ložni ludzie« (3): O łożnych ludziach dzieřatnicy máiá wiedzieć. *GostGosp* 146; CO fie tycze Hultáiów y innych łożnych ludzi/ rofkázuiemy Stárořtóm nářym: áby fie w tym wedle Státutu záchowáli *SarnStat* 521, 521.

»ložne personsy« (1): Gehenna, nomen vallis in Bibliis, mieyfce było niedáleko od Hieruzalem támże y plác na który wřziřtki rořpuřne á lozne perfony z Hierufalem wywodzono/ y wyřzwiecáno. *Mącz* 143a.

W przeni (1) :

Wyrażenie: »lužne prořnowanie« (1): Bowiem gnuřne leniřtwo luźne prořnowanie/ Bez prace/ bez frářunku chce mieć wychowanie. *KlonWor* 33.

a. *W funkcji rzeczownika* (7) : *MurzOrt* B3; Gdy łożny poymie dziewczkę v kmiećiá ofiádłego dziedřiczkę tedy ten lozny ma być dziedřicem *UstPraw* B4v, B4v; Anarchos, Latine, sine Principe, sine capite, Vel, sine origine, Sobie Pan/ Łožny álbo/ króm porřádku. *Mącz* 9a; Geruhig. Lozny. Ná ofobku. *Privatus. Calag* 234a.

W porównaniu (1): iák łożny odbieżyřz oyczyzny Y krewnych y przyřcióřł řpowinowáconych *CiekPotr* 55.

2. [Swobodny, niepořamowany:

Wyrażenie: »gęba łożna«: Lecz jakořcie sie hardzie na Krysta targnęřli, Takeřcie go gořotá na wszem uczynili. Juř i jego ofiara przez sie nic nie waży, Jeřliř sie za nię Leo z przyřzyná nie wřoży, O czym tak bluřniá Swá gębá łożniá *Apolog* 71.]

Synonimy: 1.a. *biegun, błękach, hultaj, obieżyřwiat, włoczęga.*

Cf **LUŻNIK**